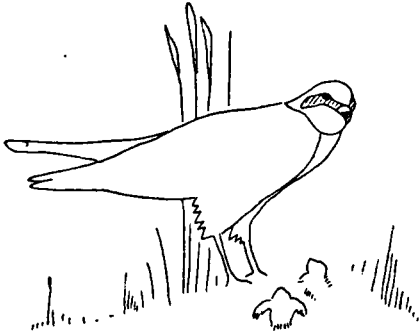

Bruine Kiekendieven in de Barlagepolder, een uniek geval van veelwijverij?

Ze waren alweer vroeg terug in hun broedgebied, de Bruine Kiekendieven. Eind maart was het eerste paar al gearriveerd. Begin april, toen ik wederom in het gebied aanwezig was, waren drie paren bezig met nestbouw. Een vierde vrouwtje was in haar eentje bezig met bouwen. De onderlinge nestafstanden waren niet groot, zodat het hele tafereel makkelijk kon

worden gevolgd. Begin mei waren de vrouwtjes "weg" en de mannetjes sleepten druk met voer heen en weer. Er is in deze periode geen nestcontrole uitgevoerd omdat het gebied vrij moeilijk toegankelijk is en de sporen in het riet goed zichtbaar zijn.

Vanaf half juni, toen de vier gelokaliseerde nesten werden bezocht en de jongen werden geringd, ben ik nog diverse keren wezen kijken om de boel in de gaten te houden. Het viel me op dat er niet alleen vier adulte vrouwen rondvlogen, maar ook een onvolwassen vrouwtje. Ik heb niet kunnen vaststellen wanneer deze laatste is gearriveerd. Wel zag ik dat ze met een aldaar broedend adult vrouwtje (met grote jongen) schijnprooioverdrachten uitvoerde. Het

onvolwassen vrouwtje vertoonde wel jachtgedrag maar ik heb nooit kunnen constateren dat ze wat ving. Ze maakte een bepaald geluid waarop het adulte vrouwtje reageerde door aan te komen vliegen. Hierna volgde dan een schijn-prooioverdracht.

Het bijzondere was dat het mannetje, herkenbaar aan zijn lichte verenpak en een ontbrekende slagpen in zijn rechtere vleugel, om de beurt een prooioverdracht deed met het adulte en onvolwassen vrouwtje. Deze vlogen vervolgens naar het nest om de jongen te voeren. Ik heb niet kunnen constateren of het onvolwassen vrouwtje op het betreffende nest heeft gebroed. Ze was in ieder geval ongeringd, terwijl in deze hoek al in drie opeenvolgende jaren wordt geringd.

Lex Tervelde

Commentaar redactie: polygamie is bij Bruine Kiekendieven heel normaal. Gewoonlijk houdt een mannetje er dan twee of meer vrouwtjes op na. Elk van die vrouwtjes heeft haar eigen nest en wordt door het mannetje (in meer of mindere mate) geholpen bij de prooiaanvoer. Twee vrouwtjes bij één nest is echter ongebruikelijk. Bij de Afrikaanse Bruine Kiekendief *Circus ranivorus* is wel eens een paartje ontdekt waarbij een vreemd mannetje zich opdrong in de nestjongenfase. Na zijn aanvankelijke agressie tegen de nestjongen (wat niet door het vrouwtje werd verhinderd) nam hij uiteindelijk het belangrijkste deel van de prooivoorziening voor zijn rekening (Ibis 134: 32-34).